

AMIGOE DI CURACAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Aboonementsprijs Curaçao en Bonaire f 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden f 2.50, buitenland f 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs f1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao.
Hoofddirecteur Ad. Versnev.
Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteg 27.
Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee, Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

MacArthur stelt zich beschikbaar voor het presidentschap der U.S.A.

Schuman haalt zijn anti-inflatiewet erdoor

Ab El Krim eist onafhankelijkheid van Noord West Afrika

MAC ARTHUR CANDIDAAT?

Een prominent voorstander van Mac. Arthur, seinde uit Madison in Wisconsin, dat Generaal Douglas Mac Arthur, Opperbevelhebber der geallieerde strijdkrachten in Japan, uitdrukkelijk te kennen heeft gegeven, dat hij een eventuele benoeming door de republieken als kandidaat voor het presidentschap, zal aanvaarden.

De Staatssecretaris van Wisconsin, Fred Zimmerman, zeide dat Generaal Mac. Arthur in een boodschap heeft verklaard, dat er geen grotere voldoening bestaat dan wanneer je eigen burenen vertrouwen in je stellen.

Zimmerman zeide: „Ik ben er zeker van dat Generaal Mac. Arthur iedere taak zal vervullen, welke hem door het publiek wordt opgedragen. Hetzij als president, hetzij in het leger. Wij die de Generaal ondersteunen, zijn ervan overtuigd, dat hij zulks naar behoren zal doen.

Generaal Mac. Arthur, die zijn verkiezingscampagne in Wisconsin zal houden, heeft zijn verklaring afgelegd in een felicitatie boodschap ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de Staat. Bij de vergadering van gisteren, alwaar de bekendmaking geopenbaard werd, waren aanwezig Fred Zimmerman en Gouverneur Philip F. La Follette, die als kolonel gediend had tijdens de oorlog in de staf van Generaal Mac. Arthur. De benoemingsverkiezingen zullen in April plaatsvinden. La Follette weigerde commentaar te leveren.

ALGEMENE STAKING IN MESSINA.

Uit protest tegen het gevangennemen van 32 communistische demonstranten nabij Barcelona, is er te Messina een algemene staking uitgeroepen. De berichten uit die plaats melden, dat de staking mislukt is, daar het volk niet trouw is gebleven.

STAKING IN MESSINA.

In Rome is een algemene staking uitgeroepen in de Siciliaanse stad Messina. Deze staking, waarbij 100.000 mensen zijn betrokken, is uitgeroepen uit sympathie voor de stakers in Barcelona. Duizenden gingen Zaterdag jl. zonder loon naar huis, daar de staking van 60 duizend bankemploye's nog steeds voortduurt. Deze employe's eisen betere salarissen en meer voorzieningen. De bussen in de straten van Messina rijden niet en een Italiaans nieuwsbureau weet me-

Recht tot het Hart

Velen kopen in dit leven de hel met zulk een inspanning, dat zij met de helft er van de hemel konden gewinnen.

de te delen, dat er verschillende arbeiders zijn, die nooit meer op hun werk zullen terugkeren. De winkels en de publieke plaatsen zijn open gebleven. De politie-eenheden zijn versterkt.

De algemene staking in Barcelona is uitgeroepen uit protest tegen de gevangenneming van enkele demonstranten, waaronder de plaatselijke leider der arbeiderspartij. Deze arrestaties vonden op Zaterdag jl. plaats en de staking is meteen ingegaan. Ook Padua wordt thans bedreigd met algemene staking, terwijl jongstleden Zondag zeven steden demonstraties hebben beleefd.

DE PARLEMENTAIRE ILLUSIE.

Spreekers op het zesde Italiaanse Nationaal Communistisch Congres, dat te Milaan gehouden wordt, veroordeelden op de tweede dag openlijk de parlementaire illusie en verklaarden, dat er andere dan parlementaire methoden vereist zijn om het communisme van succes te verzekeren. Dit werd praktisch door alle sprekers herhaald. Ook hadden zij het over het imperialisme der Verenigde Staten en over de verbinding van het Vaticaan met het land, dat oorlog wenst en over de herleving van het fascisme in Italië.

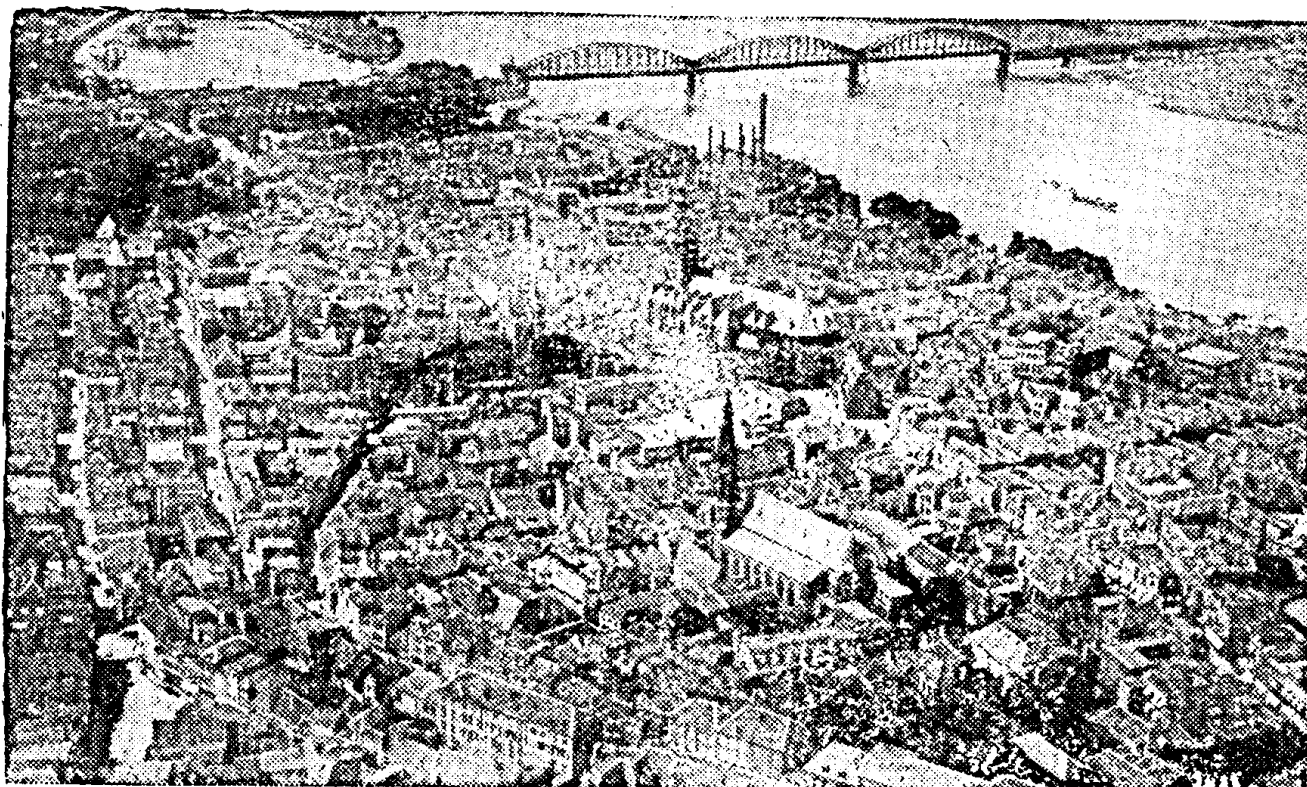
Emilio Sereni, een lid van het Centrale Comité, zeide de afgevaardigden, dat de parlementaire illusie een rem was op de ontwikkeling van de massabeweging. De historische ondervinding heeft aangetoond, dat op zuiver parlementaire methoden de arbeiders het politieke overwicht van de reactionaire kapitalistische klassen niet kunnen breken. Het is derhalve noodzakelijk voor de massa ook machtsdaden te stellen. Sereni legde uit, dat dit betekende, dat de arbeiders de omstandigheden in eigen handen moeten nemen.

NOCH HET RUSSISCH VOORSTEL, NOCH HET CHINEES PLAN.

Engeland heeft het voorstel van Rusland verworpen, die gevraagd heeft om een vergadering te houden der vier Ministers van Buitenlandse Zaken, teneinde het vredesverdrag met Japan voor te bereiden. Engeland echter, stelde het feit voorop, dat de commissie der elf landen in het Verre Oosten allereerst een concept moeten opstellen. Een zegsman van het ministerie van Buitenlandse Zaken zeide, dat Engeland noch het Russisch voorstel, noch het Chinees plan zal bevoorrecht.

RONDON KONITSA.

Berichten uit Athene duiden aan dat de ongeregelde troepen, die Konitsa hebben aangevallen, verdreven zijn ter hoogte van Bouzani brug, ten Westen van de stad. De Griekse troepen hebben de rivier Aaos overgestoken, in een poging om de rebellen te verhinderen in hun opmars naar de Grammos-bergen ten Noordoosten van de stad. De berichtgevers zeggen, dat de rebellen het vuur op de werklieden, die de Bouzani brug

Zo lag voor de fatale datum van 22 Februari 1944 Nijmegen schilderachtig aan de Waal.

aan het herstellen zijn, gestaakt hebben. Er zijn zelfs aanwijzingen, dat de brug in gebruik is genomen. In het gebied van Pilates ten Zuidwesten van de stad Konitsa, hebben de legereenheden contact gemaakt met de rebellen die naar dat gebied oprukken.

EEN GRUWELIJKE VOORSPELLING.

Zondagavond voorspelde een bekend Amerikaans publicist dat indien een deel van het Rode leger Griekenland zou binnendringen, Europa zijn eerste atoombomb zal krijgen. Intimidatie of werkelijkheid.

ONLUSTEN IN BAGDAD.

Ongeveer dertig politieagenten en vijf studenten in de rechtswetenschappen werden gewond, toen de studenten een demonstratie hielden tegen de herziening van het Brits alliantieverdrag met Irak. De politie baande een weg naar het college, alwaar de stu-

denten zich verzameld hadden. De agenten schoten in de lucht, als waarschuwingsteken. Vijf politieagenten werden ernstig gewond. De studenten werden, niet tegenstaande geboden weerstand, toch finaal uiteengejaagd.

HET 80STE CONGRES BEGINT.

Het tachtigste Noordamerikaanse Congres, dat door de Republieken beheerst wordt, hervat heden de arbeid in een atmosfeer van onzekerheid, grotendeels te wijten aan de komende verkiezingen in de Herfst. De buitenlandse hulpverlening, de levenskosten en belastingverlaging staat voorop bij alle quaesties. Scherpe meningsverschillen bestaan er ten aanzien van deze drie quaesties tussen de leiders van het Congres en het bestuur. Beide partijen weten maar al te goed, dat iedere te nemen actie invloed kan oefenen op de verkiezingen, die in November gehouden worden en waarbij de burgerij een president zal kiezen, een volledig Huis van Afgevaardigden en een derde van de Senaat. De verkiezing laat ook zijn invloed gelden op andere quaesties, die in het Congres behan-

deld moeten worden zoals de militaire paraatheid, het woningtekort, toezicht op, het vragen van rente en de ziekteverzekering. Woensdag a.s. zal Truman persoonlijk in het Congres mededelen wat hij wenst. Vrijdag daarop volgend zal hij een economisch rapport indienen, dat Maandags gevolgd wordt door de begroting.

SCHUMAN WON.

De belastingwetten in Frankrijk werden ondanks het tegenstemmen van de communisten, de afgevaardigden der boeren en van De Gaulle, aangenomen, zij het met een kleine meerderheid. Er waren vijf amendementen, waaraan de regering voortdurend de vertrouwensquaestie koppelde. Volgens Paul Reynaud stemden vele afgevaardigden voor de wet omdat zij niet wensten, dat de regering ten val zou komen. De belastingmaatregelen hebben vooral betrekking op boeren, zakenlieden en leden van de vrije beroepen zoals dokters, advocaten enz., die alreeds winstbelasting betalen en personen met grote inkomens. Zij allen kunnen echter van de belasting vrij komen als zij voor een gelijk bedrag inschrijven op een bijzondere lening. De voornaamste bedoeling van de wet is de inflatie tegen te gaan en het te vele geld uit de omloop te halen.

REGISTRATIES IN ENGELAND.

Iedereen aan de slag.

Alle meisjes die werkzaam zijn in bloemenwinkels en dergelijke plaatsen, worden geregistreerd, om in aanmerking te komen door de regering in een of ander onbezette industrie te werk gesteld te worden. Gedurende een week zijn er 20.000 mannen en vrouwen geregistreerd. Zij, die pogingen zich te onttrekken aan deze tewerkstelling, zullen gevangenis ondergaan. De registratie-orde geldt voor mannen tussen de negentien en vijftig jaar, alsmede voor de vrouwen tussen de negentien en de veertig jaar. Gedurende de volgende week zullen ook de voetballers, bokkers, alsmede de dames van de nachtcafé's geregistreerd worden. De derde en de grootste ploeg zal zijn de mannen tussen 18 en 25 jaar, alsmede de vrouwen tussen 18 en 21 jaar, die in het geheel niet werken. Hun registratie zal aanvangen op 19 Januari. Onder deze categorie vallen ook de dichters.

RONDON MICHAEL.

Uit Bern kwam het bericht, dat de Zwitserse regering verklaard heeft, dat ex-koning Michaël een tijdelijke visa is verleend voor Zwitserland. De regering weet niet of de ex-monarch permanent in Zwitserland wil blijven, doch ook hiertegen zal er geen bezwaar geopperd worden.

STAKING IN HAMBURG.

Honderden dokarbeiders te Hamburg gingen in staking, daar zij hogere lonen eisten. De Unie zeide, dat de staking begonnen is door enkele politieke elementen.

WEST - - END

DINSDAG 7 p.m.

De aardigste muzikale comédie
„TALK ABOUT A LADY“
(LA DUQUESA DE BROADWAY)
Jinx Falkenburg - Forrest Tucker - Stankenton
Een handvol schoonheid, zingende, liefhebbende en lachende
Een mooi film vol dans en muziek.
f. 1.25 f. 0.75 Met titels Kinderen geen toegang

9 p.m. Vervolg van de sensationele serie in 3 avonden

„G. MEN v-s BLACK DRAGON“

Rod Cameron - Roland Got - Constan Worth
met de vervolgende 5 episodes.
Ieder moment vol actie en emoties 15 episodes vol ontroerende avonturen.
f. 1.25 f. 0.75 Kinderen geen toegang

Morgen 7 p.m. „VALLEY OF THE ZOMBIES“

Oude Driekoningengebruiken

De ster en het brood en het kindeke wiegen

In de Kersttijd kwamen in katholieke tijden de gelovigen tezamen om te luisteren naar het orgelspel en het zingen der kerstliederen.

„In de rijke schat van oude Kerstliederen treffen wij tal van wiegezangen aan, en aan deze omstandigheid moeten wij het toeschrijven, dat men van iemand, die Kerstliederen zong of speelde, zeide: hij is bezig het Kindeke te wiegen. Waar bijgevolg deze laatste uitdrukking voorkomt hebben wij geenszins te denken aan een werktuiglijk wiegen, maar eenvoudig aan zang of orgelspel“.

Zich verplaatsend naar de stal te Bethlehem, stelden de mensen zich het heilig kind nu eens als vrolijk spelend voor, en zongen dan blijde zangen, waarbij zij soms de hulp der engelen inriepen. Meermalen echter beschouwden zij het Christuskind als schreiend over de zonden, schreiend bij het gezicht van het bitter lijden op Golgotha; dan trachten zij met binnelijken naveteit en onnavolgbare, tederheid het heilig kind te troosten en in slaap te zingen, daarbij de toenmalig gebruikelijke zangwijzen van het wiegelied bezingend. In vele refrainen of leysen hoort men het slaap kindeke slaap.

Komt laet ons gaan bezoeken.
In doecken, Dat kindeke teere. Des werelds Heere,
Die van ons kudden, Den wolf zal schudden.
Die voor ons in een kribbe leit. Zoo heeft ons den Engej gezeit.
De herderkens singen. De lammerkens springen
De hemel en aerde schip jeugt. Zij zingen Gods glorie en deugt.
Aen de menschen peys en vreugt: Kindeken slaapt, slaapt, kindeken slaapt, slaapt (bis)
Na, na, na kindeken teer, Sus, sus, sus: Krijt dog niet meer.

Dr. L. G. R. Acquoy, hoogleraar aan de Leidse Universiteit heeft deze oude Kerst- en driekoningliederen beschreven:

„Wat de Evangelien aangaande de geboorte des Heren verhalen en wat de legende daaraan toevoegde, werd neergelegd in zangen, zo eenvoudig en fris, dat latere eeuwen niet meer in staat zouden zijn geweest, iets dergelijks te leveren. Wie deze liederen leest, ziet als met eigen ogen de schamele stal, waar het kindeke wordt geboren, de kribbe, waarin het wordt nedergelegd, de os en de ezel, die zijne leden verwarmen, de herders, die het wiegen en kussen, de drie Koningen, die het met geschenken begroeten.“

In de protestantse tijd.

Al kwam de reformatie, geenszins was daarmede het oude gebruik uitgeroeid. Integendeel, dit zuiver Katholiek, zeer mooie en populaire gebruik trachtte men ook in de Protestantse tijd voort te zetten.

De beroemde Jan Pieterszoon Sweelinck, die in de Oude Kerk begraven ligt, speelde als orga-

nist der Kerk daar in de Kersttijd liederen en zijn zoon Dirck Sweelinck, die in 1645 bij Vondels „O. Kerstnacht, schoner dan de dagen“, de muziek schreef, heeft in 1644 nog gepoogd het Kindeke-wiegen op het orgel der Oude Kerk voort te zetten. Na het eindigen van de avonddienst was Dirck gewoon zijn stadgenoten op orgelmusiek te vergasten. Dirck, die tot de vrienden van Amsterdammers als Vondel en Leonardus Marius behoorde, wilde ook ter gelegenheid van het Kerstfeest van 1644 het Kindeke-wiegen voortzetten en nodigde daartoe Vondel en andere katholieken op vastgestelde uren uit, hem in de Oude Kerk te komen horen. Dit werd bekend. De organist werd aangeklaagd; ds. Otto Badius en Broeder Croon lazen hem de les.

Sedert dien moest het „Kindeke-wiegen“ wel worden nagelaten. En al die laatste eeuwen kwam het tenslotte in het vergeetboek, totdat het in het begin van de oorlog hersteld is.

Het rondgaan van de ster.

Bleek het rondgaan met de ster op het platteland nog algemeen in zwang, dit openbare Driekoningengebruik was in de loop der negentiende eeuw verdwenen.

De ster, die bij deze gelegenheid werd rondgedragen, was beplakt met klatergoud en gekleurde papier. Voor het midden brandde een koningskaarsje en telkens als de vrouwen een couplet van haar lied hadden gezongen, trokken zij aan een touw, dat aan de as van de ster zat gewikkeld en het bonte geval draaide als een lichtende molen.

Nog vroeger was de ster opgesierd met beweegbare beeldjes: een huisje of toren, beplakt met goudpapier, stelde het paleis van Herodes voor, links daarvan was een groen prietlijke bevestigd, waarin de drie koningen waren verscholen en rechts het stalletje. Trok men nu aan een touwtje, dan keek Herodes uit het venster van zijn paleis, de deur van het stalletje ging open en de drie koningen kwamen uit het prietlijke te voorschijn.

Waren er verder lieden in het gezelschap, die de „conste van rethoriek“ verstonden, dan speelden zij wel „een tafelspeelken van twee personagien“ dat natuurlijk heel vrolijk, op zijn zestiende eeuws een „sottelijke boerde“ of op zijn zeventiende eeuws „een genoeglijke klucht“ moest zijn. Aan elk optreden ging een proloog vooraf, waarin de spreker zijn compliment voor de koning maakte.

Het kaarsje-springen.

Een ander gebruik, dat zich nog voor tot voor kort had gehandhaafd, was, het kaarsjespringen door de kinderen. De kaarsjes, waarover gesprongen werd, hadden drie armen, waarvan de middelste was zwart geverfd, en „het moorken“ of „Melkert“ (Melchior) heette.

De jeugd vond het kaarsjespringen prettig, de ouders zagen er geen kwaad in en de kaarsmakers verkochten koningskaarsen als tevoren. Wanneer zij dan door de Onderschoot ter verantwoording werden geroepen, zeiden zij dat hun klanten het eisten en dat ze hun, als ze de kaarsjes niet goedschiks gaven, „op een riolante wijze“ werden afgeperst. Maar ook deze keur werd spoedig vergeten, de kinderen sprongen weer, als voorheen, over hun kaarsje, tot ook dit gebruik thans geheel vergeten is.

Surinaamse Spiegel

Spiegeljaar heeft oude jaar gevierd en heeft zich voorgehouden het nieuwe jaar goed te beginnen. Helaas werd hij in zijn goede voornemens belemmerd, omdat hij te weinig kranten gekregen heeft van de redactie, om met enig fatsoen de titel van deze rubriek, „De Surinaamse Spiegel“ eer aan te doen.

Toch maakt hij een goed begin, want hij kan nu eerst al zijn collega's daar in het verre Suriname, een allerzwaarst Nieuwjaar toe wensen. Moge het gegeven zijn om met succes de vaak grillige en gladde paden van de journalistiek te bewandelen, zulks in het belang van de nieuwsbladen in het algemeen en Suriname in het bijzonder.

Nieuwjaarsdag was voor „Suriname“ een gedenkwaardige dag. Niet omdat het de eerste dag van het jaar was, maar meer omdat in de kop (vakterm) van dit vooruitstrevend blad naast de datum, jaartal, ook de jaargang veranderd moet worden. En die verandering betekent niets meer of minder dan een 100 jarig bestaan. Wij moeten ons dit goed realiseren, een eeuw lang als maar schrijven en nog eens schrijven. Voorwaar een groots begin en van ons, hartelijke gelukwensen en moge mijn opvolgers eens gewag maken van het tweede eeuwfeest.

Het belangrijkste is wel dat er voorlopig geen arbeiders uit Jamaica naar Suriname zullen trekken. Wel echter willen zij naar Amerika en geen wonder, dit land lokt hen meer aan dan het Surinaams project, waarbij hij even hard zal moeten werken, doch minder zal verdienen.

Dan is er in Paramaribo nogal veel deining ontstaan over een vergadering in „Luxor“, moge de in de bladen afgedrukte moties van het Hindostaanse Jeugd Comité het slot zijn van een onverklikkelijke perspolemie, die tot niets leidt.

Het blad „De West“

moet het oude jaar versluisen met de dood van een medewerker van dit blad, nl. de heer W. Kraan. Hij bereikte de leeftijd van 69 jaar, waarvan hij 55 jaar gewerkt heeft voor Suriname. Tragisch was wel, dat hij van plan was naar Suriname terug te keren.

Ir. A. v. Beukering en J. M. Verhoog zijn nu in Suriname gearriveerd om de aanleg van polders in Nickerie waar reeds lange tijd behoefte gevoeld wordt aan vermeerdering van bouwland.

Eigenaardig is wel, dat er in alle Surinaamse bladen geen geprononceerde mening verkondigd wordt, inzake de samenstelling van de Nederlandse delegatie en van die van de adviseurs.

Feit evenwel is dat de Surinaamse delegatie uit meer groepen is samengesteld.

MONSEIGNEUR VERRIET 16 JAAR BISCHOP.

Heden is het 16 jaar geleden, dat Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O. P. de bisschopswijding ontving uit handen van Z. H. E. Mgr. Joannes H. G. Jansen, de Aartsbischop van Utrecht in zijn geboortestad Venray. Het is voor Monseigneur vandaag een dag van vreugde nu hij mag terugzien op een zegenrijk apostolaat als Herder van de Curaçaose katholieke gemeenschap. Moge het Zijne Hoogwaardige Excellentie gegeven zijn nog vele jaren te arbeiden voor Zijn zo dierbaar Curaçaose volk.

EREMEDAILLE 1947.

De briefkaarten waarop het publiek zijn kandidaten voor het eremeditale 1947 kenbaar kan maken aan de Jury worden vandaag in omloop gebracht. In alle in Willemstad verschijnende dagbladen zal elk een kaart gestoken zijn, zodat alle abonnees er één in handen zullen krijgen. Ook in de weekbladen „La Cruz“ en „La Union“ zullen op Woensdag en Donderdag deze briefkaarten worden gedistribueerd.

Verder zullen deze briefkaarten verkrijgbaar zijn bij de administratie van de Tipografia Electrica, N.V., aan de Bredestraat, Otrabanda, bij de firma S. E. L. Maduro & Sons, Inc., De Ruyterplein, en aan de loketten van de bioscopen: West End, Roxy en Rex. De ingevulde briefkaarten kunnen dan gedeponeerd worden in een speciaal daartoe bestemde houten bus, (ingang) of kunnen worden afgegeven bij de firma Maduro & Sons, Inc. of bij de Tipografia Electrica.

In tegenstelling met wat reeds eerder hieromtrent bekend is gemaakt, zullen deze briefkaarten

niet ongefrankeerd ter post kunnen worden gedaan, omdat deze regeling met de Posterijen niet kon worden gemaakt en volgens de bestaande bepalingen op Curaçao (nog) niet geoorloofd is.

Benaderd wordt verzocht mede te willen helpen om een ander een vlot verloop te doen hebben.... De sluiting van dit concours is bepaald op aanstaande Maandag, 12 Januari 1947, om vijf uur 's middags.

Het adres van de Jury is: Bredestraat 138 (O).

SCHILDERIJEN-TENTOONSTELLING.

Het Cultuurcentrum zal van Zaterdag 10 t/m Zondag 18 Januari in het teken staan van een interessante schilderijen tentoonstelling van de schilders Mej. Jenny-Lynn Franklin. De officiële opening is Zaterdag om 5 uur in de namiddag.

DE DOUANE KLAAGT.

Het is niet één, doch het zijn verschillende klachten die ons bereiken van de kant van het Douane-personeel. Deze mensen die gelijk de andere gouvernementsambtenaren reeds lange tijd op een salarisherziening wachten, klagen steen en been. Niet slechts op hun salaris, welke op zo'n lage schaal staat, doch ook op de andere omstandigheden waarin zij hun dienst moeten verrichten. Allereerst klaagt men over het feit dat één enkel man soms, tegelijkertijd drie schepen moet bewaken, en de volkomen verantwoordelijkheid hierover draagt. Ten tweede over de voorvallen die zich dikwijls herhalen — voornamelijk op Hato — dat er ambtenaren zijn, die 13 a 14 uren per dag moeten werken. Dit is tegen alle regels in.

Over de uniformen hebben wij reeds eerder gesproken en dit heeft resultaat gehad.

Men heeft thans goede en mooi-uitziende uniformen aangeschaft. Doch de rest-salarisherziening, werktijden, teveel verantwoorde-lijkheid, dit zijn allemaal factoren die het moeilijk maken voor de jongeren om Douane-ambtenaren te worden. Als men gaat informeren naar het werk en men krijgt al deze dingen te horen, dan is het niet te verwonderen, dat de sollicitanten weg blijven.

Ook vele ouderen verlaten thans de dienst, daar zij buiten gouvernementsverband veel meer aspecten zien voor hun toekomst en dit is te betreuren.

Inderdaad, het is ten zeerste te betreuren, daar het gouvernement op de eerste plaats moet zorgen, een voorbeeld te zijn voor de

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: „Talk about a lady“ 7 uur; „G-Men vs. Black Dragon“ 9 uur.

ROXY: „Dark Passage“ 7 uur; „Miss Susie Slagles“ 9 uur.

CINELANDIA: „The time of their lives“ 8 uur.

THEATER BRION: Trio Concert 8.30 uur.

WIT GELE KRUIS: De dienst van wijkverpleging wordt tot en met 11 Januari as, waargenomen door Zuster Kerkhoven, Habaai tel. 2341.

APOTHEKEN: De avond-diensten tot en met 9 Januari as, worden waargenomen door: Botica Excelsior (Punda), Herenstraat 4, telefoon 2004 en door Botica Emma (Otrabanda) Bredestraat no. 159, telefoon 1636.

CUROM:

Dinsdag: 18.30 Uitzending voor de kleintjes (N.); 18.50 Diner-muziek; 19.20 Uitzending in het Papiament; 19.35 Operaconcert; 20 Nieuws; 20.15 Kamer-muziek; 20.45 Pianospel door de Hr. Dougan; 21.30 De wereld schrijft; 21.35 Metropole-programma; 21.55 Het voornaamste nieuws.

Woensdag: 12 Programma-overzicht; 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 15 minuten met Raymona Scott.

particuliere instanties en niet anders om.

Ten tijden van Inspecteur Haayen en Verificateur Dovale, waren er veel meer „consideraties“. Men hield rekening met de „ouden in dienst“, met de feestdagen bv. eenzelfde ambtenaar kon niet op Kerstdag en Nieuwjaarsdag wacht hebben, doch het werd verdeeld.

Gaarne brengen wij deze klachten der ambtenaren over en hopen dat er indien mogelijk, verandering moge komen.

Wereldnieuws

TROUW AAN GOD.

Volgens het Zwitserse tijdschrift „Orientierung“ heeft maarschalk Tito op een geheime bijeenkomst van de uitvoerende raad van de communistische partij Zuid-Slavië in Zagreb gezegd, dat de Zuidslavische boer stug en verbeten zijn aanhankelijkheid aan God bewaart. De vele moeilijkheden, die zich in Zuid-Slavië voordoen, zijn, volgens Tito, het gevolg van de godsdienstige geest, die de bevolking bezielt.

WAT MEER NAASTE-LIEFDE.

Op een bijeenkomst van de Katholieke Sociale Liga in Londen heeft kardinaal Griffin heftig geprotesteerd tegen de campagne, welke in Engeland wordt gevoerd tegen het opnemen in de Britse industrie van buitenlandse arbeiders, voornamelijk van ont-

... CINELANDIA ...

HEDENAVOND om 8 UUR

U hebt een afspraak met VERMAAK en JOLIJT! met: Bud Abbott & Lou Costello in hun daverende lach-historie:

„THE TIME OF THEIR LIVES“ („Levend noch Dood“) Met

een aantal bekwaame medespelers in Scenes van Ongeëvenaarde Hilariteit!

ABBOTT & COSTELLO als onzichtbare en tegelijk ondoorzichtige spoken..... Die Zorgen Voor Schaterlach op Onhoudbare Schaterlach!

fl. 1.25 0.75 — Geen kind.

— R O X Y —

HEDENAVOND om 7 UUR

De sublieme dramatische triomf van „WARNER“: „DARK PASSAGE“ (Spaansche tekst) Met:

HUMPHREY BOGART in zijn grootste rol! LAUREN BACALL bekoorlijker dan ooit! De geschiedenis van een vrouw, Die door het Noodlot was aangewezen om het afbrokkende leven van een man te redden!

„To Have And Have Not“... „The Big Sleep“..... en thans

DE BESTE VAN ALLE! „Dark Passage“!

fl. 1.25 0.75 — Geen kind.

HEDENAVOND om 9 UUR

PREMIERE van een romantische, fijne film.

SONNY VERONICA TUFTS LAKE en de schattige nieuwe vondst:

JOAN CAULFIELD in:

„MISS SUSIE SLAGLES“ (Spaansche tekst)

Fen vlot gespeeld, licht verhaalt, dat U een paar uur aangename verpozing brengen zal!

Een Boek, dat Duizenden Lezers Boeide..... thans

op 't doek!!

fl. 1.25 0.75 — Geen kind.

ATTENTIE:

Tijd en geld kunt U zich besparen in dit nieuw begonnen jaar als U uw wagen, truck of bus laat repareren, wassen, opspuiten, uw batterij laat opladen bij de:

Auto Repair Shop Garage „Villa Maria“ Plantersrust

Komt en overtuigt U van onze vlugge en uitstekende bediening.

BELEEFD AANBEVELEND.
IGNACIO DAMOEN.

DE HEER EN MEVROUW

L. E. N. PIETERSZ - CARTER

hebben het genoegen hierbij bekend te maken de verloving van hunne dochter

JOAN MARIE

met den

HEER FRITS VAN ROMOND

Curacao den 3n Jan, 1948.

MEVROUW DE WEDUWE

Henriette van Romondt - Brouwer

heeft het genoegen hierbij bekend te maken de verloving van haar zoon

FRITS

met Mejuffrouw

JOAN MARIE PIETERSZ

Aruba den 3n Jan, 1948.

DE HEER EN MEVROUW

HECTOR C. WALLE - DA COSTA GOMEZ

geven, na dank aan God, met blijdschap aan hun vrienden kennis, van de geboorte van hun dochter:

MARIE ANTOINETTE ROSEPHINE

St. Elisabeth's Gasthuis

3-1-1948

Verloofd:

ANNELIES ATHMER

EN

J. E. J. ECURY

Aruba.

Geen receptie.

Feest van Driekoningen, 1948.

ENGELAND EN DE NOORDAMERIKANEN.

„Time“ publiceert een lang artikel over Lewis Douglas, de Noordamerikaanse ambassadeur aan het hof van St. James, zoals dat heet. Hij is een man, aldus het blad, met veel tact, die iets begrijpt van Englands gewonde trots over verloren macht.

Gelukkig zijn er zulke Noord-amerikanen. Er zijn vele anderen. Ik reisde van Southampton naar Londen met een vrachtpassagiers van de Queen Mary, vers uit Amerika aangekomen. Er was een hongerig rugby-team Het duurde wat lang, voordat zij in de restauratie-wagen werden bediend door een overwerkte kelner. Hun captain meende, dat hij luid moest protesteren.

„Het is ten slotte ons eten, dat jullie in leven houdt,“ zei de zelfbewuste jongeman.

Er was ook een zakenman, die dit jaar zijn derde reis naar Europa maakte. Druk zat hij zijn ervaringen weg te geven aan de jonge voetballers. „Ik heb die Duitsers gezien.“ „Hebben ze

honger? Zij zien er niet naar uit.“ Ik ben in Italië geweest en alle winkels zijn vol. In Amsterdam en Parijs zetten ze je een maaltijd voor, waarop een Noordamerikaans restaurant trots zou zijn.“

Zo ging het door, een half uur lang, en de conclusie was, dat Europa probeerde de Noord-amerikanen bij de neus te nemen.

Het doet daarna goed in een Engels blad te lezen, hoe een Noordamerikaan, die wat beter

zijn ogen de kost gegeven heeft, over Engeland denkt. „De discipline is verbazingwekkend“, schrijft deze Noordamerikaan in de „Manchester Guardian“. Ik begon te begrijpen, waarom dit volk zichzelf kan regeren en waarom het ons lang geleden leerde, dat wij ons zelf moeten regeren. Waar ik ook ging, kreeg ik een beleefd antwoord op mijn vragen. Telkens weer moest ik mij afvragen, waarom de Noordamerikanen niet van dit volk houden.“

Een K.L.M.-foto, die niet alleen duidelijk laat zien hoe het hart van Nijmegen gehavend werd, maar ook voor welke problemen de heropbouw zich gesteld ziet. De foto behoeft, wat de oriëntatie betreft, geen nader commentaar. Zij spreekt voor zich zelf.

KONINKRIJK

MGR. PESSERS EN PATER BRUNS IN CHINA VERMOORD.

Het provinciaal der Pater Minderbroeders te Weert heeft bericht ontvangen, dat Mgr. Pessers O.F.M., Apostolisch Vicaris van Kiangsjau, en Pater Bruns O.F.M. door communisten vermoord zijn. Een tiental christenen, die de bisschop tegen zijn aanvallers wilden beschermen, werd eveneens gedood.

Mgr. Pessers werd, bij vonnis van een „volksrechtbank“, gestenigd en vervolgens onthoofd. Pater Bruns, die sedert April vermist werd, werd eveneens „terechtgesteld“ op last van de communistische rechtbank.

Mgr. Pessers, die in 1943 met al zijn medewerkers door de Japanners naar het concentratiekamp in Weichien gevoerd was, keerde eind 1945 met enkele van zijn pater naar Kiangsjau terug. In juni 1946 was de bezetting van deze missiepost weer volledig. De omstandigheden waren echter uiterst moeilijk. Van het missiegebied was één derde deel door de Chinese communisten bezet en derhalve voor missiënnering praktisch gesloten. De missiegebouwen verkeerden in desolate toestand en waren grondig geplunderd door de Japanners, hun Chinese trawanten en hun opvolgers. Toch kon

Mgr. Pessers nog schrijven: „Wij zijn straatarm, maar hebben goede hoop, mits de communisten hier niet verder zullen doordringen“.

Geleidelijk echter rukten de communistische troepen op. Het vicariaat Locanfoe, waar Mgr. Kramer werkzaam was, moest worden ontruimd en prijsgegeven. Ook Kiangsjau viel in communistische handen. De missionarissen bleven op hun post en de communisten pasten hun gewone tactiek toe: zij kondigden godsdienstvrijheid af, met de bedoeling op deze wijze de christenen te kunnen identificeren. Na korte tijd echter werden zij, tezamen met hun missionarissen, voor „volksrechtbanken“ gebracht, onder de beschuldiging, contact te onderhouden met buitenlandse.

Mgr. Pessers, in 1896 in Tilburg geboren, werd in 1923 priester gewijd. In hetzelfde jaar vertrok hij naar de missie van Zuid-Sjansi. Bij de splitsing van het vicariaat Locanfoe in 1936 werd hij benoemd tot eerste apostolisch prefect van de prefectuur Kiangsjau, waar hij als apostolisch vicaris zou sterven.

Pater Bruns, in 1912 in Amsterdam geboren, ontving in 1937 in Weert de H. Priesterwijding. Na een jaar studie in Rome, vertrok pater Bruns naar de missie van Zuid-Sjansi.

president Hatta, de voormalige president Sjahrir en Samsoeddin, een der vice premiers.

Het besluit tot een oprichting van een interim regering stelt Djokja voor een zeer gewichtige beslissing. Immers de Djokja politiek was er op gericht de eendrachtige samenwerking tussen de niet-republikeinse gebieden te verstoren en de gebieden te verwijderen. De vorming van een interimregering zou deze plannen ernstig door kruisen.

Wat zal Djokja nu doen? De deur tot onderhandelen staat op een kier.

INDONESISCHE OPVATTINGEN OVER SAMENWERKING.

De opvattingen van de aanhangers van de Indonesische republiek over samenwerking met de Nederlanders zijn nog al eigenaardig.

Een en ander moge blijken uit de volgende instructie, die aan de hoofden van kampongs werden gezonden. De instructie kenmerkt zich door een vredelevende toon, en luidt als volgt:

Vermoordt iedereen, die met de Nederlanders samenwerkt, steekt hun huizen en bezittingen in brand en roept de bevolking op tot de strijd.

AMSTERDAMSE BEURS.

Conversielening 98½/16, Koninklijke 299¼, Unilever 288½, Philips 364, AKU 178¼, Ned. Scheepv. Unie 173, HVA 276¾, Delimij 197¾, Amsterdamrubber 158½. De handel was flauw, stemming onregelmatig. Echter wel was er een grote activiteit in claims en aandelen van Koninklijke. De industriële waren vast, scheepvaart iets beter, de beleggingsmarkt was kalm.

TERREUR EN INTIMIDATIE VEROORZAAKTEN RIJST-TEKORT.

Rantsoen in Nederlands gebied bedreigd.

— In een uitvoerige nota, die op de „Renville“ ter kennis is gebracht van de Commissie van Drie, heeft de Nederlandse delegatie de beschuldigingen, op 26 November door de Republikeinse vice-premier Setiadjit geformuleerd, afgewezen. Er is geen sprake van, dat Nederland pogingen doet om door middel van een economische blokkade de Republiek te wurgen, aldus de verklaring. Integendeel, de politiek van terreur en intimidatie van de zijde der Republiek is verantwoordelijk voor het ontbreken van handelsbetrekkingen. De Nederlandse „blokkade“ dient slechts om een einde te maken aan de wapensmokkel en de illegale handel in producten, afkomstig van buitenlandse bezittingen, tegen te gaan.

Bij haar verzoek om economische steun, beroept de Republikeinse regering zich uitsluitend op humanitaire overwegingen. De feiten echter kunnen slechts leiden tot de conclusie, dat de Republikeinse regering aan de ene kant tracht met haar verzoek de onderhandelingen te belemmeren en te vertragen en anderzijds er op uit is, haar economische positie te versterken, met de bedoeling eveneens door economische maatregelen tegenstand te bieden aan de pacificerende actie van Nederlandse zijde.

In het Nederlandse antwoord wordt verder vastgesteld, dat het onmogelijk is de Republikeinse gebieden rijst te leveren, daar het rantsoen van 200 gram per dag slechts met moeite gehandhaafd zal kunnen worden. Er wordt op gewezen, dat de Republiek destijds, bij monde van Sjahrir, 700.000 ton rijst heeft aangeboden aan Voor-Indië.

De Nederlandse delegatie zegt hierover: „Aangezien het bekend was, dat er in de Nederlandse gebieden een groot gebrek aan rijst heerste, was dit aanbod in zijn strekking niet alleen gericht tegen de Nederlanders, doch was het tevens zeer nadelig voor geheel Indonesië“. Het Nederlandse antwoord voegt hieraan toe, dat het Republikeinse aanbod kennelijk de propagandistische bedoeling had de buitenwereld de indruk te geven, dat er op Republikeins gebied, in het bijzonder op Java, voldoende voedsel aanwezig was, en vestigt er vervolgens de aandacht op, dat enkele maanden later Gani te Malang pessimistische cijfers publiceerde over de oogstopbrengt op Java en Madoera, zulks met

paganda en als motief tot weigering van de voedselverstrekking aan de Nederlandse gebieden.

De verslechterende voedselpositie na de politieke actie was een gevolg van de vernielingen en de op de bevolking uitgeoefende terreur van Republikeinse zijde. Zo werden na de politieke actie nog 177 rijstpellerijen vernield en werd nieuwe aanplant door terreur belemmerd.

CURACAO

EEN MUZIKALE WONDERAVOND IN BRION-THEATER.

Gisteravond speelde de Concordia band, het Curaçao Philharmonisch Orkest en de orgelkast — een typisch Curaçaos instrument — voor de sound-mirror van de Curom. De aanwezigen genoten van de muziek in natura en stonden verwonderd over het feit, dat de zwarte koffer in een oogwenk het geluid weergaf.

Niet alleen verwonderd maar ook geïnteresseerd vond men zichzelf met het instrument terug uit die rare kast.

Nieuws van Overal

DE KLEINE ALGEMENE VERGADERING BIJEN.

De eerste zitting van de kleine algemene vergadering van de Uno is begonnen, Rusland en vijf andere naties van het Sovjet-blok hebben de eerste zitting geboycot. De secretaris-generaal Trygve Lie, maakte geen officiële aantekening van de boycot, doch sprak zijn vertrouwen uit over het nieuw lichaam, dat op initiatief van Marshall in het leven is geroepen. Lie heeft zich bij de opening van de eerste zitting uitgelaten over de bewering van Rusland, volgens welke de kleine algemene vergadering afbreuk zou doen aan de Veiligheidsraad. Hij zeide o.a.: „Ik ben ervan overtuigd, dat het interim comité een constructieve bijdrage kan doen voor de doeltreffendheid van de Algemene Assemblee en daardoor versterkt het de kracht van de Uno in zijn geheel.“

Na Lie sprak het hoofd van de Noordamerikaanse delegatie, Warren Austin, die het ten zeerste betreunde, dat het Sovjet blok niet aanwezig was. Hij zeide: „Het is onze hoop dat de natie, die momenteel hier niet vertegenwoordigd is, zich spoedig bij ons zal voegen.“

Toen de zitting begon waren er buiten de Sovjet zetels om, nog verschillende andere vacante plaatsen. De meeste afwezige delegaten werden echter later verwacht.

Onder de afwezigen waren o.a. Salvador, Ethiopië, Guatemala, Honduras, Irak, Libanon, Paraguay en Yemen. De enige hooggeplaatste Rus, die aanwezig was, was de assistent secretaris-generaal Arkad Sobolev. Sobolev wordt gequalificeerd als een internationale burgerlijke dienaar die belast is met de politieke en veiligheidsaangelegenheden van de Uno.

Luis Padilla Nervo werd gekozen tot voorzitter van de kleine algemene vergadering, welke zal fungeren, totdat de Algemene Vergadering weder in de maand September bijeenkomt. De stemming was geheim, doch het is bekend geworden, dat Nervo 39 van de 41 geldige stemmen verworven heeft. Er waren verder nog twee blanco stembiljetten.

DE EERSTE ONENIGHEID.

Het eerste geschil in de kleine Algemene Vergadering ontstond gisteren reeds, toen José Arce van Argentinië de suggestie deed om de vergadering tot twee Februari te verdragen, opdat de leden tijd krijgen voor het opstellen van voorstellen ten aanzien van de vetoquaestie. Alexis Kyrou van Griekenland was het hiermede eens onder voorbehoud dat de voorzitter een speciale bijeenkomst kan samenroepen vóór twee Februari als dit nodig is. Sir Carl Berendsen van Nieuw Zeeland verzette zich echter heftig tegen deze voorstellen. Hij zeide, dat het een slechte indruk zou maken als de kleine Algemene Vergadering gedurende tien minuten bijeen zou komen om verdaagd te worden tot over een maand. Hij vroeg om het Argentijnse voorstel te verwerpen en werd hierbij gesteund door Turkije, Peru, Cuba en Au-

De Franse Zijdewinkel

GROTE BALANSOPRUIMING

Vermindert Uw uitgaven door thans te kopen.

Columbusstraat 16.

Sithoc loten verkrijgbaar

„La Bonanza“.

Hollands pension met frisse kamers.

Rifwaterstraat 42 (boven).

ALGEMENE DANKBETUIGING

Langs dezen weg betuigen wij onze hartgrondige dank aan allen die op een of andere wijze hun belangstelling hebben getoond bij het overlijden van onze geliefde vader zoon en broer.

JUAN PABLO MADURO

Reinaldo Maduro en Zusters
Hermine Maduro
Familie H. Wever - Maduro

Dankbetuiging.

Langs dezen weg zeggen wij onze hartgrondige dank aan allen, in 't bijzonder aan Dr. Slachter, Dr. Engelbrecht, de zusters van 't San Pedro Hospitaal voor de vriendelijke zorgen en behandeling gedurende de ziekte en bij het overlijden van onze zeer bemide echtgenote, dochter, zuster en nicht

NORMA KENSON - HEYER.

Ook onze dank aan de Gezaghebber van Aruba de heren Henry Pietersz en J. P. Welhous Jz., voor de hulp verleend bij 't vervoer van 't stoffelijk overschot van Aruba naar Curaçao.

G. Kenson.
R. Heyer—Sebastiana.
Mario Heyer.
Aura Heyer.
Fam. Graneveld.

PALAIS ROYAL

HEERENSTRAAT No. 23

deelt hierbij mede dat hun zaak gesloten zal zijn wegens inventaris op

Dinsdag 6 - Woensdag 7 - Donderdag 8 - Vrijdag 9.

Te koop aangeboden

Een zitkamerameublement, IJskast, radio en stalen eetkamer, bedden met kapokmatrassen, schemerlampen enz.

van Mannekus
Salinja 94
Tussen 7 - 8 p. m.

TE KOOP

IJskast

in zeer goede staat
125 V en 220 V
ISLA 66

OPENBARE VERKOPING

FAILLISEMENT EDISON HOUSE

Op Woensdag 7 Januari 1948 des voormiddags om 9.30 uur zullen ten overstaan van Notaris Mr. E.C. Henriquez in het pand genaamd EDISON HOUSE, Pietermaaiweg nr. 7, in het openbaar worden verkocht aan de meestbiedenden de nog resterende goederenvoorraad in zijn geheel of bij gedeelten bestaande o.a. uit:

uitstalkasten
stofzuigers
ornamenten
electrische strijkbouten
en verdere electrische benodigdheden.

Kijkdag: Dinsdag 6 Januari van 10-12 v.m. en van 2-4 n.m.

De Curator:

Mr. D.S. Jessurun Cardozo.

XXXXXXXXXXXX

Langs dezen weg betuig ik mijn hartgrondigen dank aan de Moeder van Altijd-durende Bijstand.

Een vereerster.

XXXXXXXXXXXX

ven een reeks speciale instrumenten met zich had meegenomen, daar hij vermoedde dat dit in Moskou niet te krijgen waren.

Dr. Berven had aan zijn assistent, Dr. Sven Bultberg, gezegd, dat hij door vier Russische collegas getelegefeerd werd voor een spoed consultatie, en dat hij onmiddellijk moest vertrekken. Berven is verleden Zaterdag vertrokken en heeft verklaard niet te weten wie de patient was. Hij heeft ontzettend veel werk achtergelaten. De inlichtingen die gevraagd werden aan Moskou, bleven onbeantwoord. Er kan geen bericht uit Moskou gegeven worden, zonder dat het de censor is gepasseerd. Men vermoedt dat de patient wel Stalin zal zijn.

BEROEP DER COMMUNISTEN.

Op een congres der zes nationale communistische partijen, heeft de verantwoordelijke secretaris van de Algemene Arbeiders Confederatie, Giuseppe di Vittorio, een beroep gedaan op het gehele proletariaat van Italië om de over het gehele land uitgebreide bankwerkers staking te ondersteunen.

Di Vittorio heeft zeer langzaam gesproken en was zeer dramatisch. Hij waarschuwde de mensen met hoge salarissen om geen enkele illusies te hebben. Hij zeide, dat het gehele proletariaat in strijd moest gaan om de bankwerkers te ondersteunen.

KERKDIENTEN VOOR VICTOR EMMANUEL.

Kardinaal Alessic Ascalesi, Aarts Bisschop van Napels, verrichtte op verzoek van de monarchisten partij van Napels, kerkdiensten in memoriam van Victor Emmanuel. Later op de dag

hielden groepen van de monarchistische jeugd parades door de straten, wyl zij Umberto toejuichten.

NIEUWS IN HET KORT.

— Helicopters worden gebruikt om het overstroomde gebied van Waal en IJssel te verkennen.

— De schipbrug over de IJssel staat onder water, zodat de verbinding tussen Oost en West verbroken is.

— De opbrengst van de Nederlandse zomerpostzegels boven de frankerwaarde bedroeg f 184.325.—

— In vele delen van het Ruhrgebied verwacht men binnenkort voedselstakeningen na bekendmaking van de nieuwe weekrantsoenen, die 250 gr. macaroni bedragen.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN.

C.P.I.M.

Dinsdag.

Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur W. Moulijn, tel. 255.

Princel Afdeling: W. Lambij, Mauritslaan 15, tel. 330.

Materialen Afdeling: M. Segeer, Julianadorp 3 (NB), tel. 720.

C.S.M.

Rederij: H. B. v. Henegouwen, tel. 246.

Scheepsagentschap: 8 — 23 uur Offic. tel. 458—551; 23 — 8 uur J. H. Allebé, tel. 288.

Dok Afdeling: A. van Hasselt, tel. 468.

SOCIETEIT „ASIENTO“.

Bioscoopprogramma: „Singapore“. Toegang boven 16 jaar.

Bridge-driven Vanaf Dinsdagavond 6 Januari as, zullen de wekelijkse bridge-wedstrijden in de grote zaal van de Sociëteit weer worden hervat. Inschrijving op de avond van de wedstrijd f 1.— per persoon. Introductie toegestaan. Aanvang 8 uur n.m. precies.

Problemen rondom het Saargebiet

Sinds de industriële revolutie behoren kolen en ijzererts tot de meest begeerde delfstoffen, waarmee een land door de natuur kan zijn bedeeld.

Bezie men de kaarten van Duitsland en Frankrijk, dan valt vooreerst op, dat de Duitse bodem veel kolen (Roergebied-Saargebiet) de Franse bodem daarentegen in ruime mate ijzererts (Lotharingen) bevat, en vervolgens, dat 2 van de genoemde landstreken — Lotharingen en het Saargebiet — juist gelegen zijn op het grondgebied van beide staten. In vredetijd levert een dergelijke situatie generlei moeilijkheid op; immers men gaat dan over tot ruil van wederzijdse overschotten van kolen en erts. Gezien echter het feit, dat gedurende de laatste 70 jaren Duitsland en Frankrijk niet minder dan driemaal met elkaar in oorlog zijn geweest, alsmede dat het bezit van een omvangrijke ijzer- en staalindustrie 66k van primair belang is voor de bewapeningsindustrie, kan het geen verwondering wekken, dat steeds de overwinnaar zijn hand uitstrekke naar de genoemde delfstoffenrijke grensgebieden. De geschiedenis leert in deze, dat sinds 1870 Elzas-Lotharingen vier maal van nationaliteit is verwisseld, terwijl de economische zeggenschap over het Saargebiet gedurende deze periode eveneens enige malen van het ene op het andere land is overgegaan, aldus Economische Voorlichting.

Historische ontwikkeling

Bij de vrede tussen Duitsland en Frankrijk in 1871 werd Elzas-Lotharingen bij Duitsland ingelijfd. De reeds in het Saargebiet gevestigde (Duitse) industrieën zagen nu hun kans en togen naar Lotharingen om zich eveneens in bezit te stellen van de aldaar aanwezige rijke erts-mijnen.

Nieuwe hoogovenbedrijven werden gesticht, waarin de half-fabrikaten voor de reeds in het Saargebiet bestaande walsbedrijven werden vervaardigd. Zowel in de erts-mijnen als in de hoogovenbedrijven mocht het Franse kapitaal slechts in minderheid deelnemen. Er ontstond een innig-economische samenwerking tussen beide gebieden in die zin, dat de treinen, die de Saarkolen naar Lotharingen vervoerden, als retourvracht het door de Duitsers zo zeer gewenste rijke erts meenamen. Ongetwijfeld is deze periode (1870—1914) van grote betekenis geweest voor het Saargebiet; steunend op een bloeiende ijzer- en staalindustrie, kon de verdere industrialisatie van dit gebied worden uitgebouwd.

Na 1918, toen Duitsland de eerste wereldoorlog verloren had, werd Elzas-Lotharingen weer Frans, doch tevens kwamen nu ook de kolonmijnen in het Saargebiet onder beheer van Frankrijk („Mines domaniales Françaises du bassin de la Sarre”).

Economisch gezien bleef de toestand in zoverre ongewijzigd, dat de kolentreinen de Saarkolen in Lotharingen bleven afleveren in ruil voor Lotharingse ijzererts.

Frans kapitaal wist zich echter ook een overwegende invloed te verschaffen in de ijzer- en staalindustrie in het Saargebiet; namelijk iets meer dan 50% van het totale aandelenkapitaal. Even-

eens werd met behulp van Frans kapitaal deze bedrijfstak met nieuwe ondernemingen uitgebreid, zodat per saldo beschouwd, de industriële groei van het Saargebiet niet werd onderbroken. Het enige verschil met de periode van vóór 1914 bestond hierin, dat de baten uit het Saargebiet nu overwegend in de zakken van de Franse in plaats van die van de Duitse burgers vloeiden. Toen men in Frankrijk begon in te zien, dat de komende volksstemming in het Saargebiet (1935!) in het voordeel van Duitsland zou uitvallen, trok het Franse kapitaal zich successievelijk uit het Saargebiet terug.

Overeenkomstig de bepalingen van het vredesverdrag van Versailles, was Duitsland verplicht ná de uitslag der volksstemming te haren gunste, de kolonmijnen van Frankrijk terug te kopen in goud. Dit bedrag werd na onderhandeling in 1935 vastgesteld op fr. 900 miljoen (goud-franken). Van deze som kreeg Frankrijk fr. 274 miljoen in baar geld en de resterende Duitse schuld werd over een periode van vijf jaren verdeeld, te voldoen in leverantie van kolen aan Frankrijk.

In de jaren tussen 1935 tot 1939 werd feitelijk voor het eerst sinds 1871 de nauwe economische samenwerking tussen Saargebiet (Duits) en Lotharingen (Frans) onderbroken. Ofschoon nog in 1937 een handelsverdrag tussen Duitsland en Frankrijk werd afgesloten, hetwelk onder meer voorzorg in een uitwisseling van een bepaald kwantum Saarkokes tegen Lotharingse erts, kan toch als geheel genomen worden gezegd, dat Frankrijk de ertsleveranties aan het Saargebiet beperkte. Zoals nog zal worden aangetoond, is dit zeer begrijpelijk, indien men bedenkt, dat het Saargebiet in deze jaren een niet onbelangrijke bijdrage leverde in het Duitse bewapeningsproces.

Na de overrompeling van Frankrijk door Duitsland in 1940, bestond één der eerste maatregelen van de Duitsers in het weer inlijven van Lotharingen bij het toenmalige Derde Rijk.

Economische betekenis van het Saargebiet.

Als uitgangspunt voor het navolgende is het jaar 1933 gekozen. Bij een oppervlakte van 2.542 km² telt het Saargebiet dan 852.000 inwoners, hetgeen, uitgedrukt in verhoudingscijfers ten opzichte van geheel Duitsland, er op neerkomt, dat op 0,4% van het grondgebied 1,3% van de bevolking van Duitsland is gehuisvest. Hieruit blijkt, dat de bevolkingsdichtheid van het Saargebiet niet minder dan driemaal zo groot is als die van geheel Duitsland. Leidt deze uitkomst al enigszins tot de conclusie, dat de industrialisatie van het Saargebiet relatief hoog moet zijn, zo wordt het bewijs hiervan geleverd door het aandeel van dit gebied in de Duitse economie van 1933.

Dit aandeel kan voor de belangrijkste producten als volgt worden weergegeven (productie van het Saargebiet uitgedrukt in percentages van de totale Duitse productie):

Ruwijzer	23,2%
Walsproducten	18,6%
Ruw staal	18,1%
Glas	18,0%

HET STADSCESTRUM, zoals de ontwerpers, Ir. P. Siebers en Ir. B. Fokkinga, zich dit gedacht hebben. 1) De St. Stevenskerk met 2) daarop sluitende de Grote Markt. 3) De Blauwe steen, waarop uitkomen: de Markt, Burchtstraat, Broerstraat en Grootestraat. 4) De plaats waar het uit te breiden Raadhuis komt aan de Burchtstraat. 5) De gebouwen der Technische Diensten. 6) De Twentse Bank a/d Hertogstraat. 7) Hier is een bioscoop gedacht achter de Eiermarkt. 8) De Klokenberg. 9) De Grootestraat. 10) Een Cineac aan het nieuwe Centrumplein, geprojecteerd aan de Zeigelbaan en Oude Varkensmarkt. 11) Gebouwen voor Sociale Diensten in de omgeving van Kronenburgpark. 12) Broerstraatskerk. 13) St. Canisiuskerk.

Benzol	12,4%
Teerwinning	10,9%
Kolen	8,8%
Cokes	8,3%
Ammoniak	6,4%
Cement	3,1%
Bier	2,1%

Behalve de ijzer- en staalindustrie is vooral de glasindustrie van het Saargebiet van grote betekenis; zo waren er in 1933 vijf belangrijke glasfabrieken met als centrum de stad St. Ingbert. De grondstoffen voor deze bedrijfstak (kiezelzand en kalk) waren vooraf afkomstig uit Champagne. Bij het fabricageproces legde men zich voornamelijk toe op de vervaardiging van tafelglaswerk. Ten einde een indruk te geven van de omvang van deze industrie volgen hier de productiecijfers in het jaar 1926:

26 miljoen kg. tafelglaswerk
9,1 miljoen kg. „Weiss-hohl- und Pressglas“.

4 miljoen m² vensterglas. Eveneens dienen te worden vermeld de steen- en pannembakkerijen met een capaciteit van circa 90 miljoen stuks baksteen en 144 miljoen stuks dakpannen per jaar, alsmede de houtverwerkende industrie, welke voornamelijk stoelen en kamer-meublementen vervaardigde.

Ook de keramische industrie, in welke bedrijfstak vooral de firma Villeroy & Bosch méér dan landelijke betekenis genoot, mocht worden genoemd als één van de vooraanstaande industrieën in het Saargebiet. Behalve de industrie, heeft de land- en bosbouw een niet onbelangrijke plaats in de economische structuur. Een groot gedeelte der industrie-arbeiders oefent namelijk de landbouw uit als nevenberoep met het gunstige gevolg, dat bijna het gehele aardappelverbruik, benevens circa 45% van het benodigde graan, uit eigen binnelandse opbrengsten kan worden gedekt. Ongetwijfeld echter behoren de ijzer- en staalindustrie en de kolonmijnbouw tot de belangrijkste bedrijfstakken van het Saargebiet.

De grote omvang van deze beide takken van industrie kan worden geïllustreerd met behulp van de productiecijfers in een reeks van jaren tot aan de tweede wereldoorlog. Deze luiden als volgt (in miljoenen tonnen):

	kolen	ruw ijzer	staal	walsproducten
1913	13,2	1,4	2,1	1,5
1920	9,4	—	—	—
1930	13,4	2,1	2,2	1,6
1933	11,3	1,6	1,7	1,2
1936	10,6	2,2	2,3	1,8
1938	14,4	2,4	2,6	2,0
1945	3,4	—	—	—
1946	7,4	—	—	—

Uit deze cijfers blijkt, dat de productie vooral gestegen is ná 1935; het tijdperk, waarin zich de herbewapening van Duitsland voltrok.

Van de in het Saargebiet gedolven kolen bleef een belangrijk hoeveelheid in het land zelf ten behoeve van de eigen industrie: van de 13,7 miljoen ton kolen, welke in 1937 werden voortgebracht, bleef 6,7 miljoen ton in het Saargebiet, 2,8 miljoen ton was bestemd voor de overige delen van Duitsland, 2,2 miljoen ton werd uitgevoerd naar Frankrijk, terwijl de rest, naar diverse andere landen werd geëxporteerd.

De kwaliteit van de Saarkolen is echter van dien aard, dat deze voor uitsluitend gebruik in de ijzer- en staalindustrie niet geschikt is. De kolen bevatten namelijk een zeer hoog percentage vluchtige bestanddelen en dienstevolgde is de cokes zeer poreus en minder geschikt voor het hoogovenbedrijf.

Hoewel men in de jaren vóór de jongste oorlog er in was geslaagd, met behulp van de resultaten van de techniek, het poreuze gehalte van de cokes aanmerkelijk te verlagen, bleef men toch in de ijzer- en staalindustrie in het Saargebiet alsook in Lotharingen voor een zeer belangrijk gedeelte op een ander soort kolen aangewezen. Voor dit gedeelte trad het Roergebied als leverancier op. Een analyse van de steenkool- en ertsleveranties tussen de drie gebieden (Lotharingen, Saargebiet en Roergebied) gedurende de jaren 1929 tot en met 1938 geeft het volgende beeld:

Erts: gemiddelde jaarlijkse leverantie van Lotharingen aan: Saargebiet circa 4 miljoen ton, Roergebied circa 1,15 miljoen ton.

Kolen: gemiddelde jaarlijkse leverantie aan Lotharingen van: Roergebied circa 5 à 6 miljoen ton; Saargebiet circa 2,1 miljoen ton.

Hieruit is dus te zien, dat de grootste (Franse) ertsleveranties bestemd waren voor het Saargebiet en niet voor het Roergebied terwijl omgekeerd het Roergebied belangrijk méér kolen naar Lotharingen exporteerde dan het Saargebiet.

Ontwikkeling na Mei 1945.

De in het Saargebiet aangerichte oorlogsschade was vrij aanzienlijk; de grootste verwoestingen werden aangebracht aan de industrie (vooral ijzer en staal), terwijl de kolonmijnen relatief weinig averij opliepen.

De kolenproductie bedraagt thans circa 39.000 ton/dag (vóór de oorlog rond 43.000 ton/dag); de ruwstaalproductie daarentegen bedroeg volgens Franse opgave in de afgelopen zomer nog slechts 25% van die in 1938, met een arbeidsbezetting in deze branche van ongeveer de helft van dat jaar. De productie van de overige industrieën beweegt zich op circa 70% van het vóóroorlogse peil.

Persbeschouwingen over „De Zegenang van Fatima“

De Jezüet, Pater P. van der Scheer, van het St. Ignatius-College van Amsterdam, die in Nederland gedurende de oorlogsjaren grote propaganda maakte voor de verspreiding van de verering van Onze Lieve Vrouw van Fátima en zelf een boek schreef over Fátima, heeft in het bekende Amsterdamse weekblad van 19 December jl. een beoordeling gegeven van het laatst verschénen boek over het genade-oord van Maria in Portugal, dat getiteld is: „De Zegenang van Fátima“.

Dit nieuwe boek, dat vijftig schitterende foto's bevat, is geschreven door de heer Louis Pierre Schols, die vanaf Maart 1926 in Portugal heeft gewoond en werkzaam was als Kanselier aan ons Gezantschap te Lissabon. Hij schreef in de laatste jaren geregeld artikelen over Fátima voor ons blad. Het zal daarom voor de lezers van „Amigoe di Curaçao“ van belang zijn het oordeel van een Jezüeten-pater en Fátima-kenner te vernemen over de pennenvrucht van onze medewerker. Pater P. van der Scheer schrijft aldus:

„Ziehier een schoon boek vol schone foto's, dat ik de lezers van De Linie zou willen aanbevelen. Het is geschreven door Louis Pierre Schols, kanselier onzer Legatie in Lissabon en verkrijgbaar bij Joh. Roosenboom te Heerlen. De schrijver verbleef gedurende de oorlogsjaren in Portugal en zond ons geregeld berichten uit het gezegende land. Heel Nederland en zelfs de koloniën moeten hem dankbaar zijn. Nu heeft hij al dat werk, vericht in het verborgene, bekrond met een boek, dat hij zelf alleen maar kon schrijven, omdat hij alleen zich in twee landen zo thuis kon gevoelen.

Er staat dan ook zoveel in, dat men er zeker van kan zijn, dat men er hem een verwijf van zal

maken. Ik zal mij er wel voor wachten... want erger zou geweest zijn als hij de Zegegang niet had aangeheven.

Op het ogenblik mag men veronderstellen, dat de geschiedenis van Fátima voldoende beken is. Maar wat niet voldoende bekend is, en het vooreerst wel niet zal zijn, is de geschiedenis van de geschiedenis.

De Zegegang is aangeheven door Maria zelf, toen Zij verscheen op die uitgekoken dag in de Cova da Iria, 13 Mei. 1917. Wat al gebeurtenissen hangen met die datum samen. En nog steeds gaat dat lied van troost door over de wereld...

Wij hebben in ons vaderland met het Maria-congres te Maas-tricht kunnen ondervinden tot welke verrassingen Zij in staat is. Maar dat alles is niets, vergeleken met hetgeen er in Portugal heeft plaats gehad, sinds de President van de Republiek op het banket, 14 Mei 1946 aangeboden door de regering aan de Legaat van de Paus Kardinaal Magella heeft toegesproken: „De tegenwoordigheid van Uwe Eminentie bij het hoogtepunt der Herdenkingsfeesten welke het katholieke geloof van de natie viert, bij het derde Eeuwfeest van haar Beschermvrouwe is voor alle Portugezen de grootste eer“.

Als u deze woorden niet begrijet en in u voelt opkomen het verlangen om iets schoons, iets groots, te leren kennen, stelt dan alles in het werk om u dit boek aan te schaffen. Voordat het Portugal heette, was de naam van dit land: Terra di Santa Maria. U zult verbazingwekkende dingen lezen naast een paar „onbeduidendheden“. Louis Pierre Schols vergeet niets, zelfs niet de bloemenhulde van zijn vaderland“.

Hieronder volgen nog enige beoordelingen uit de Nederlandse en Portugese pers:

Pastoor H. Geertman te Enschedé kondigt in „De Stem van Fátima“ van 13 October jl. „De Zegegang van Fátima“ als volgt aan: „...het nieuwste boek over Fátima en ook wel het mooiste, dat in onze taal is uitgegeven“.

Dr. A. Tavares de Almeida, van het „Secretariaat Nacional da Informação, Cultura Popular e Turismo“ te Lissabon, schrijft dd. 17 October: „...Uw boek behoort tot een van de meest interessante boeken, die tot heden over Fátima zijn gepubliceerd“.

Pater Marinus van Es, S.V.D. de grote propagandist van Onze Lieve Vrouw van Fátima in ons land tijdens de oorlogsjaren, schreef dd. 20 October jl. uit Montenua (België) het volgende: „...Men vindt er veel in, wat men elders tevergeefs zal zoeken, het boek heeft voor de geschiedenis van Fátima een blijvende waarde“.

Pater H. Jongen, S.M.M., de schrijver van het boek: „O. L. Vrouw van Fátima, Missionaris van God“, meldt dd. 21-10-47 uit Leuven: „Het boek bevat zeer interessante gegevens voor de gene, die wat méér willen weten over Fátima dan in andere boeken staat en vult deze prachtig aan“.

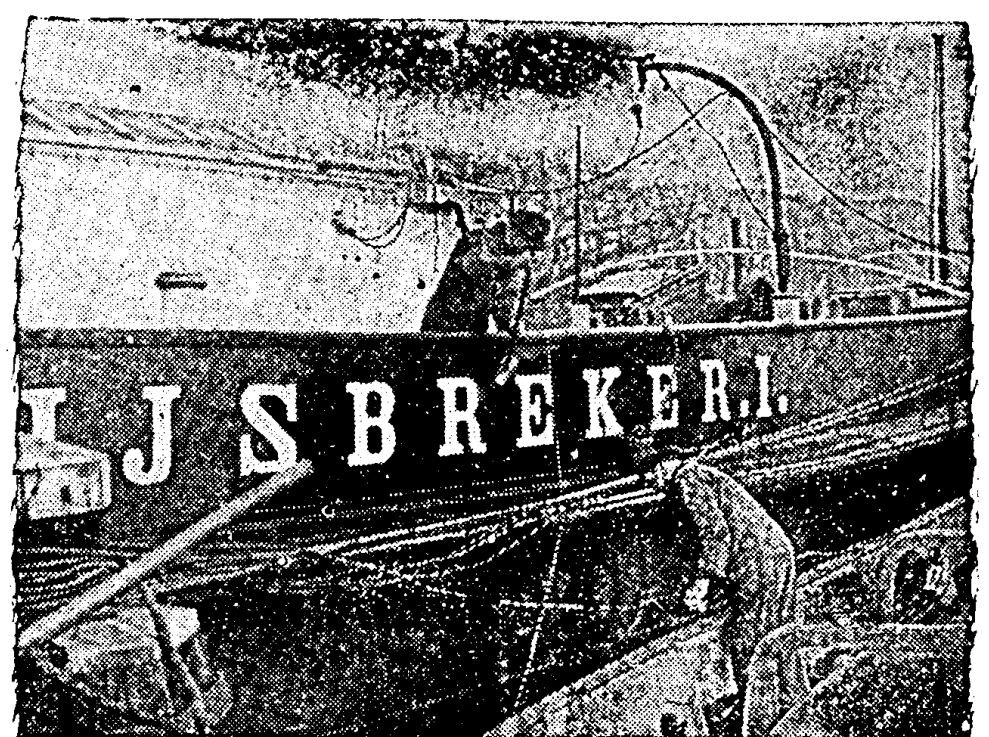
Wij willen hieraan toevoegen, gezien de goede pers-beoordelingen over „De Zegegang van Fátima“, dat wij hopen dat dit boek van onze medewerker ook zijn weg naar Curaçao zal vinden. Het boek is gebonden in een fraaie linnen band en kost f 5.90. De uitgever ervan is de heer Joh. Roosenboom te Heerlen (L).

De Redactie.

OMGEVING WAALBRUG.

Hier is een mogelijke oplossing aangegeven voor de kruising stadsverkeer — doorgaand verkeer. 1) De Belvédère. De canisussingel loopt zonder pleinvorming op de oprit van de Waalbrug uit. Het verkeer, dat van het Kelfkensbosch en Mr. Frankenstraat komt, wordt in dit plan over een viaduct geleid (2) waaronder het verlengde van de Canisussingel ofwel de afrit naar de Waalbrug gaat. Benzelfde verbinding is gevormd tussen de Bataviërsnweg, waarvan links het nieuwe verenigingsgebouw geprojecteerd is, en een nieuwe weg, die voor het Hünnerpark heenloopt. 3) Valkhof. 4) Raadhuis. 5) Gebouwen der Technische Diensten. 6) Twentse Bank. 7) Groene balkon. 8) Kelfkensbos ingang Hertogstraat.

ONGEKEND TAFREEL VOOR CURAÇAO.

Een ijsbreker wordt tegen het komende seizoen opgekalefaterd.